

Tollivõla mõiste ja olemus

Tollivõlg on isiku kohustus tasuda kehtivate tollialaste õigusaktide kohaselt konkreetsete kaupade suhtes kohaldatava impordi- või eksporditollimaksu summa.

Siseriiklikud õigusaktid seovad tollivõla tekkimisega ka käibemaksu ja aktsiisimaksude tasumise kohustuse tekkimise.

Tollivõlg jaguneb: tollivõlg impordil ja tollivõlg ekspordil.

Tollivõla tekkimise koosseisud:

- tavapärased juhtumid
- rikkumisest tulenev tollivõlg

MAKSU- JA TOLLIAMET

Tollivõla tekkimine impordil

1. Vabasse ringlusse lubamine ja ajutine import

Tollivõlg tekib liiduvälise kauba suunamisel järgmistele tolliprotseduuridele:

- vabasse ringlusse lubamine, sh lõppkasutuse sätete alusel;
- ajutine import osalise vabastamisega imporditollimaksust.

Tollivõla tekkimise hetk – tollideklaratsiooni aktsepteerimine. *EKL C-66/99 Wandel – tollivõlg saab tekkida alles peale kauba vabastamist (loetakse, et tekkis deklaratsiooni aktsepteerimise hetkel).*

Võlgnikud:

- deklarant, samuti isik, kelle eest tollideklaratsioon esitatakse (kaudse esindamise korral);
- teabe andja, kes teadis või oleks pidanud teadma, et teave oli vale.

MAKSU- JA TOLLIAMET

Rikkumisest tulenev tollivõlg

Impordil tekib tollivõlg järgmistel juhtudel:

- 1) Jäetakse täitmata kohustus, mis käsitleb liiduvälise kauba:
 - toomist liidu tolliterritooriumile (nt kauba tollile esitamise kohustus);
 - tollijärelevalve alt väljaviimist (nt kauba vargus);
 - liikumist, töötlemist, ladustamist, ajutist ladustamist, ajutist importi või käsutamist EL territoriumil.
- 2) Jäetakse täitmata kohustus, mis käsitleb kauba lõppkasutust liidu tolliterritooriumil.
- 3) Jäetakse täitmata mõni tingimus, seoses liiduvälise kauba suunamisega tolliprotseduurile või kaubale maksuvabastuse või vähendatud imporditollimaksu määra kohaldamisega kauba lõppkasutuse tõttu.

MAKSU- JA TOLLIAMET

Võlgnikud (rikkumisega seotud tollivõla puhul)

Võlgnik on 1. ja 2. rikkumise puhul üks järgmistest isikutest, kes:

- 1) pidi vastava kohustuse täitma;
- 2) teadis või oleks pidanud teadma, et vastav kohustus ei ole täidetud, ja kes tegutses isiku eest, kes pidi asjaomase kohustuse täitma, või kes osales tegevuses, mille tulemuseks oli kohustuse mittetäitmine;
- 3) omandas asjaomase kauba või kes seda valdas ja kes kauba omandamise või saamise ajal teadis või oleks pidanud teadma, et kohustus ei ole täidetud.

MAKSU- JA TOLLIAMET

Võlgnikud (rikkumisega seotud tollivõla puhul)

Võlgnikuks 3. rikkumise puhul on isik, kes:

- 1) peab täitma kauba tolliprotseduurile suunamise või kõnealusele tolliprotseduurile suunatud kauba tollideklaratsiooni või kauba lõppkasutuse tõttu antud maksuvabastuse või vähendatud imporditollimaksu määra kehtestamise tingimused;
- 2) esitas tollideklaratsiooni koostamiseks vajaliku teabe ja kes teadis või oleks pidanud teadma, et asjaomane teave oli vale.

MAKSU- JA TOLLIAMET

Tollivõla tekkimine ekspordil

Ekspordil tekib tollivõlg:

- 1) eksporditollimaksuga maksustatud kauba suunamisel ekspordiprotseduurile või välis töötlemisprotseduurile;
- 2) kui jäetakse täitmata mõni tollialastes õigusaktides sätestatud kohustus, mis käsitleb kauba väljaviimist;
- 3) kui jäetakse täitmata tingimused, mille kohaselt kaupa lubati liidu tolliterritooriumilt välja viia täieliku või osalise eksporditollimaksust vabastamisega.

MAKSU- JA TOLLIAMET

Keelud ja piirangud

Tollivõlg tekib ka siis, kui tegemist on kaubaga, mille suhtes kohaldatakse keelde või piiranguid. Sellest reeglist on kaks erandit.

- 1) Kui liidu tolliterritooriumile tuuakse ebaseaduslikult sisse võltsitud raha.
- 2) Kui liidu tolliterritooriumile tuuakse sisse narkootilisi ja psühhotroopseid aineid peale nende, mis on sisse toodud pädevate asutuste range kontrolli all meditsiinilistel või teaduslikel eesmärkidel kasutamiseks.

MAKSU- JA TOLLIAMET

Tollivõlast teatamine

Tollivõlast teatamise üldiseks tähtjaks on kolm aastat alates tollivõla tekkimise hetkest.

Kui tollivõlg tekib sellise toimingu tagajärjel, mille alusel või selle toimingu tegemise ajal algatada kriminaalasia, pikendatakse kolmeaastast tähtaega kooskõlas siseriiklike õigusaktidega minimaalselt 5 ja maksimaalselt 10 aastani.

MAKSU- JA TOLLIAMET

Tollivõla lõppemine

Tollivõlg lõpeb, kui:

- 1) võlgnikule ei ole võimalik enam tollivõlast teatada (aegumine);
- 2) impordi- või eksporditollimaksu summa tasutakse;
- 3) impordi- või eksporditollimaksu summat vähendatakse;
- 4) impordi- või eksporditollimaksu tasumist nõudvale tolliprotseduurile deklareeritud kaupa käsitlev tollideklaratsioon on kehtetuks tunnistatud;
- 5) kaup, millelt tuleb tasuda impordi- või eksporditollimaks, konfiskeeritakse või peetakse kinni ning samal ajal või seejärel konfiskeeritakse;
- 6) kaup, millelt tuleb tasuda impordi- või eksporditollimaks, hävitatakse tollijärelevalve all või loovutatakse riigile;
- 7) kauba kadumine või tollialastest õigusaktidest tulenevate kohustuste täitmata jätmine tuleneb sellest, et kõnealune kaup on oma liigi tõttu või ettenägematutest asjaoludest või vääramatust jõust tingituna või tolli korralduse tagajärjel täielikult hävinud või pöördumatult kahjustunud.

MAKSU- JA TOLLIAMET

Tollivõla lõppemine

- 8) Tollivõlg tekkis rikkumise tõttu ja täidetud on järgmised tingimused:
 - kohustuse täitmatajätmise ei mõjutanud oluliselt tolliprotseduri nõuetekohast läbiviimist ega kujutanud endast pettusekatset;
 - kõik kauba olukorra normaliseerimiseks vajalikud formaalsused täidetakse tagantjärele;
 - lõppkasutuse tõttu vabasse ringlusse maksuvabalt või vähendatud tollimaksuääruga lastud kaup on eksporditud tolli loal;
 - tollile esitatakse tõend, et kaupa ei ole kasutatud või tarbitud ja kaup on liidu tolliterritooriumilt välja viidud (v.a juhul, kui tegemist oli pettusekatsega).

MAKSU- JA TOLLIAMET

Tänu!

ROGLINE KOKKU
RIGI MAKSUTULLUD

VÕITLISE
VÄRMTAANDUSEGA!

HIGAME JA ARENDANE
OPIA HEESKONDA!